

ADA CASTELLS

Muriel Villanueva

Prosa i poesia

Abans era moda dir que les novel·les parlaven de la identitat, fet que no deixava de ser una redundància. En el cas de *La gatera* (Amsterdam; i premi Just. M. Casero), però, és més cert que mai. A través d'una història sorprenent, l'escriptora ens parla de com som i, sobretot, de com ens expliquem a nosaltres mateixos. I, al damunt, també té novetat poètica: *Poemes sense punts de goma*, publicat per l'Institut d'Estudis Ilerdencs

FOTO: ANDREU PUIG

A.C. Una de les coses que més sobten de la teva novel·la és aquest model de llengua tan fresca.

M.V. Té a veure amb el fet que estem llegint un diari íntim i aleshores tinc la llibertat d'explicar-me el dia a dia tal com vull, fins i tot hi ha barbarismes que el personatge ja té integrats en el seu llenguatge. Els catalans estem molt traumatitzats en aquest aspecte. Integrem un castellanisme i tot se'ns fa molt gros i es transforma en una qüestió moral i política. Estic d'acord que s'ha d'escriure amb cura i protegint la llengua, però aquesta és una veu mimètica i no una veu narrativa, per això em permeto carregar-me la llengua en pro de la versemblança.

A.C. Com definiries la teva protagonista?

M.V. Està molt tancada i alhora és molt passional i quan treu aquesta passió, explota. Té un peu sempre en la ficció, no acaba d'estar en el món real.

A.C. En aquest sentit, és un personatge molt quixotesca.

M.V. Potser sí, vist així.

A.C. I temàticament, de què volies parlar?

M.V. De l'escriptura, però ho faig jugant amb mi mateixa. Ja no sóc tan innocent escrivint ficció. De vegades et penses que ets molt original, però no deixa de ser fals, perquè quan t'ho remires, et dius: hòstia, si sóc jo! Jo volia dinamitar aquest procés.

A.C. Però és impossible!

M.V. Exacte, quan fas ficció sempre hi ets, vulguis o no. La frontera és molt difusa, així que em vaig dir: farem el contrari, seré jo. La Raquel es diu: m'escriuré a mi mateixa de la manera més fàcil, és a dir, amb un diari íntim, però al final un descobreix la quantitat de coses que ens podem arribar a inventar quan intentem explicar-nos

a nosaltres mateixos.

A.C. I la tesi és que, al cap i a la fi, ens acabem explicant més bé a través de la literatura?

M.V. Sí, en la mesura que ens ajuden les metàfores. De fet aquesta és una novel·la que és un diàleg amb el gènere de la novel·la.

A.C. Però que ningú no s'espanti: té un argument!

M.V. Sí, és la història d'una noia que ho ha perdut tot i està sola a la vida. Hereta dos pisos simètrics en una mena d'Eixample, i un dels pisos el lloga a un noi. La paret que separa els dos pisos és una frontera en la qual els personatges obren un forat perquè hi passi un gat. També és la frontera entre la realitat i la ficció, entre la vida i la mort, entre la masculinitat i la feminitat...

A.C. Però això no ho podem explicar gaire perquè hi ha un final sorpresa. Per què a totes les teves novel·les hi surt una iaia?

M.V. Perquè jo tenia una iaia

molt potent que se'm va morir. A mi em van criar dues mares, que eren parella, i totes dues eren molt absents. La meua àvia era la presència del dia a dia, però les iaies es moren sense avisar i et deixen tirada.

A.C. Et guanyes la vida fent classes a l'Escola d'Espectura de l'Ateneu. En què t'ajuda a l'hora d'escriure?

M.V. Crec que després de cinc anys fent de *profe*, he pogut fer aquest pas que els explico als alumnes: només dominant un mètode podràs començar a jugar i a saltar-te'l. Aquesta és la novel·la que m'ho ha permès. De fet, hi faig tot el que prohibeix.

A.C. Ja veuràs el proper dia, a classe!

M.V. No, per exemple, jo no aconsello mai la primera persona perquè és fàcil que et surti malament, però aquí no només faig això, sinó que és un diari íntim, que si l'he pogut fer és perquè sabia en quins perills podia caure.

A.C. En la novel·la hi ha molts títols de llibres, de pel·lícules...

M.V. Intento fer dialogar totes les arts de representació de la realitat i aquest joc entre realitat i ficció deu tenir a veure amb la manera que tenim de mirar-nos el món. Abans era més complicat trobar un racó per abandonar-se a la ficció, però ara jo només m'alimento de pel·lícules i sèries.

A.C. Ets una *friki* que sempre està al dia de l'última sèrie?

M.V. No, sempre vaig dues sèries tard. Estic començant a veure *Breaking Bad* i m'agrada molt *A dos metros bajo tierra*, que ja està una mica passada. *Perdidos* també la defensaré sempre. No tinc tele i no veig la realitat. No sé què passa mai perquè cada vespre em poso un capítol d'una sèrie o dos. Abans em feia vergonya, però ara veig que el que em fa contenta és aïllar-me de la realitat.

A.C. Uf, vigila Muriel, que ja saps com va acabar el cavaller de la trista figura! *